

Vzdělávací program nástavbového oboru* VEŘEJNÉ ZDRAVOTNICTVÍ

1	Cíl vzdělávání v nástavbovém oboru	1
2	Minimální požadavky na vzdělávání v nástavbovém oboru	2
2.1	Specializovaný výcvik – v délce minimálně 24 měsíců	2
3	Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností, seznam požadovaných výkonů	4
3.1	Obsah modulů	5
3.2	Kreditní systém	10
4	Všeobecné požadavky.....	10
5	Hodnocení vzdělávání v nástavbovém oboru.....	11
6	Charakteristika činností, pro které absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru získal zvláštní odbornou způsobilost	11
7	Charakteristika akreditovaného zařízení (AZ)	11
7.1	Akreditované zařízení	12
7.2	Vysvětlivky – požadavky na akreditované zařízení.....	12
8	Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální a technické vybavení pro jejich realizaci	13
8.1	Charakteristika vzdělávacích aktivit	13
9	Doporučená literatura.....	17

* Certifikovaný kurz (název „nástavbový obor“ vyplývá z legislativní zkratky dle vyhlášky č. 185/2009, o oborech specializačního vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů a oborech certifikovaných kurzů, ve znění pozdějších předpisů).

1 Cíl vzdělávání v nástavbovém oboru

Cílem vzdělávání v nástavbovém oboru je získání teoretických znalostí a praktických dovedností v oboru veřejné zdravotnictví (Public Health), potřebných k výkonu řídicích a manažerských funkcí v systému poskytovatelů zdravotních služeb a prosazování zdravotnické politiky v oblasti ochrany a podpory zdraví.

Úspěšné absolvování oboru veřejné zdravotnictví slouží k prohloubení znalostí a není podmínkou pro výkon vedoucích funkcí ve zdravotnictví. Účastnit se ho mohou i nelékařští zdravotničtí pracovníci a jiní pracovníci ve zdravotnictví s ukončeným magisterským vysokoškolským vzděláním s tím, že jejich studium není ukončeno závěrečnou zkouškou

certifikovaného kurzu, ale je jim po úspěšném absolvování vystaven diplom o absolvování studia.

2 Minimální požadavky na vzdělávání v nástavbovém oboru

Podmínkou pro zařazení do nástavbového oboru veřejné zdravotnictví je získání specializované způsobilosti v jakémkoli základním oboru specializačního vzdělávání.

Vzdělávání se uskutečňuje při výkonu lékařského povolání formou celodenní průpravy v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle ustanovení § 79 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Vzdělávání může probíhat jako rozvolněná příprava, to je při nižším rozsahu, než je stanovená týdenní pracovní doba. V tomto případě celková délka, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Celková délka přípravy v oboru veřejné zdravotnictví je v minimální délce 24 měsíců, z toho

2.1 Specializovaný výcvik – v délce minimálně 24 měsíců

Část I. – Teoretická část

Základní pětidenní kurzy (moduly) jsou hlavní formou výuky. Probíhají ve 14 pětidenních soustředěních, z nichž zpravidla 4 dny jsou věnovány vlastní výuce a 1 den konzultacím, individuálnímu studiu a praktickým stážím u různých poskytovatelů zdravotních služeb, ve vzdělávacích institucích, které se zabývají zdravotnictvím a v zařízeních ochrany a podpory veřejného zdraví. Prvních *třináct modulů* je soustředěno do 18 měsíců přípravy (cca po 4 týdenních intervalech), 6 měsíců je vyhrazeno pro individuální zpracování závěrečné práce, pro konzultace, případně náhradní účast za neabsolvované moduly k dosažení potřebných kreditů, pro účast na volitelných kurzech nebo na absolvování praktických stáží.

Modul XIV. je věnován veřejné obhajobě závěrečných prací přibližně 1 měsíc před vlastní závěrečnou zkouškou.

a) povinná praxe

Akreditované zařízení ¹⁾	Počet dnů
MODUL I.: Úvod do veřejného zdravotnictví	5
MODUL II.: Zdravotnická legislativa	5
MODUL III.: Zdravotní politika	5
MODUL IV.: Vzdělávání a výzkum ve zdravotnictví	5
MODUL V.: Ekonomické teorie a zdravotnictví	5
MODUL VI.: Zdravotnický management	5
MODUL VII.: Hygiena a epidemiologie	5

MODUL VIII.: Zdravotnická statistika a informatika	5
MODUL IX.: Prevence a podpora zdraví, komunitní péče	5
MODUL X.: Ekonomické koncepce zdravotnictví v České republice	5
MODUL XI.: Problematika komunikace v medicíně a zdravotnictví	5
MODUL XII.: Aktuální problémy českého zdravotnictví	5
MODUL XIII. A: Směr manažerský (povinně volitelný) nebo	5
MODUL XIII. B: Směr prevence, podpory zdraví a komunitní péče (povinně volitelný)	5
MODUL XIV.: Veřejná obhajoba závěrečné práce	5
Příprava a zpracování závěrečné práce, konzultace	6 měsíců

Část II. – Praktická část (stáž)

b) účast na stáži – povinná

Obsah praxe	Počet dní
Praxe je zaměřena na oblasti a témata, která budou předmětem při zpracování závěrečné práce	5
Praktické stáže jednodenní	min. 1

Výcvik probíhá u poskytovatelů zdravotních služeb nebo jiných fyzických nebo právnických osob, kteří získali akreditaci podle zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 95/2004 Sb.“) nebo u poskytovatelů zdravotních služeb nebo jiných fyzických nebo právnických osob dle výběru lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta zařazeného v nástavbovém oboru veřejné zdravotnictví. Stáže probíhají na vybraných pracovištích, ve vzdělávacích institucích a organizacích dle vyučovaného tématu. Probíhají zejména u různých poskytovatelů zdravotních služeb a v zařízeních ochrany a podpory veřejného zdraví.

Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit prostřednictvím více smluvních poskytovatelů zdravotních služeb, pokud je nezajistí v celém rozsahu jeden poskytovatel zdravotních služeb. Poskytovatel zdravotních služeb nebo jiná fyzická nebo právnická osoba, které nemá akreditaci, musí být akreditována v rámci akreditačního řízení žadatele dle ustanovení § 14 odst. 2 písm. c) zákona č. 95/2004 Sb.

Poskytovatel zdravotních služeb disponuje náležitým personálním a přístrojovým vybavením a zázemím pro školence a splňuje i další minimální podmínky uvedené v požadavcích na akreditovaná zařízení (dále jen „akreditované zařízení“).

Část III.

c) účast na vzdělávacích aktivitách – povinná

Kurzy, semináře	Počet dní
kurz Lékařská první pomoc ²⁾	3
kurz Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace ²⁾	2
kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí ²⁾	1

d) účast na vzdělávacích aktivitách – doporučená

Kurzy, semináře	Délka trvání
účastníci vzdělávání si mohou vybrat z krátkodobých kurzů Školy Veřejného zdravotnictví IPVZ, které jsou uvedeny v Přehledu vzdělávacích programů IPVZ (legislativa, řízení, kvalita péče, regionální zdravotní politika, apod.), účast na těchto kurzech je zahrnuta do kreditního systému,	v rozsahu min. 20 hod.
další kurzy, vědecké a vzdělávací akce garantované příslušnou odbornou společností nebo Institutem postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (dále jen „IPVZ“) nebo lékařskými fakultami (dále jen „LF“) nebo Českou lékařskou komorou nebo Českou stomatologickou komorou nebo Českou lékárnickou komorou nebo akreditovanými zařízeními aj.	

Pokud školeneц absolvoval kurzy Lékařská první pomoc a Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace v rámci jiného vzdělávacího programu v době ne delší než 5 let, nemusí být absolvovány znovu a započítají se.

Pokud školeneц absolvoval kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí v době ne delší než 10 let, nemusí být absolvován znovu a započítá se.

3 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností, seznam požadovaných výkonů

O průběhu vzdělávacího programu je veden záznam o provedených výkonech (logbook) a průkaz odbornosti lékaře (odborný index).

Teoretické znalosti

Absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru veřejné zdravotnictví:

- zná pojem a oblast zdravotní politiky, vývoje evropské a české zdravotní politiky, současných problémů, evropské strategie Světové zdravotnické organizace, evropských zdravotnických systémů, regionální zdravotní politiky,
- zná organizaci zajištění poskytování zdravotní péče v pracovních dnech v době od 16.00 hodin do 7.00 hodin následujícího dne a dále v sobotu, v neděli a ve svátek, ekonomiky zdravotnictví, osvojí si schopnost provozní a administrativní činnosti a managementu týmové práce,
- zná velmi dobře aktuální právní normy zdravotnického práva a umí je využívat v praxi,

- ❑ zná pojmy zdraví a nemoc, jejich biologické, psychické a sociální souvislosti, determinanty zdraví, dosavadní vývoj a současný obraz zdravotního stavu obyvatel České republiky, jeho mezinárodní konfrontace a perspektivní vývojové tendence,
- ❑ zná pojem a možnosti primární prevence a podpory zdraví na populační úrovni, zná a umí využívat legislativu, která je umožňuje prosazovat. Teoretickým základem působení v oblasti ochrany a podpory zdraví je znalost Evidence Based Public Health,
- ❑ orientuje se ve financování zdravotnictví, ekonomice poskytovatelů zdravotních služeb a v systému veřejného zdravotního pojištění, řízení rizik,
- ❑ zná zásady tvorby a realizace strategického plánu poskytovatelů zdravotních služeb jako celku i na vlastním pracovišti, na tvorbě a realizaci plánu řízení kvality,
- ❑ dosáhne potřebné úrovně schopností pro komunikaci s pacienty, příbuznými i spolupracovníky včetně řešení problémových situací,
- ❑ osvojí si provozní a administrativní činnosti a management týmové práce.

3.1 Obsah modulů

14 pětidenních modulů je monotematicky zaměřeno na nejdůležitější oblasti veřejného zdravotnictví.

Modul I.

Úvod do veřejného zdravotnictví	• Obor veřejné zdravotnictví a jeho současné pojetí.
	• Zdraví a nemoc: pojmy a jejich historicky podmíněné chápání, biologické, psychické a sociální souvislosti, etické aspekty zdraví.
	• Determinanty zdraví, jejich povaha a dynamika.
	• Současné prioritní determinanty zdraví obyvatel České republiky.
	• Dosavadní vývoj a současný obraz zdravotního stavu obyvatel České republiky, jeho mezinárodní konfrontace a perspektivní vývojové tendence.

Modul II.

Zdravotnická legislativa	• Systém zdravotnického práva, vybrané otázky právní teorie.
	• Autonomie pacienta a její limitace.
	• Ochrana soukromí a poskytování informací ve zdravotnictví.
	• Povinnosti zdravotnických pracovníků, náležitá odborná úroveň (lege artis).
	• Specifické zdravotní služby (zásahy na reprodukčních orgánech, odnímání tkání a orgánů, ověřování nových poznatků).
	• Ochrana a podpora veřejného zdraví, legislativa.

	<ul style="list-style-type: none"> • Česká lékařská komora, Česká lékárnická komora, Česká stomatologická komora, práva a povinnosti členů komory.
	<ul style="list-style-type: none"> • Právní odpovědnost ve zdravotnictví: veřejnoprávní (trestní, správní, disciplinární), soukromoprávní, zejména pracovněprávní.
	<ul style="list-style-type: none"> • Základní instituty pracovního práva, vznik a zánik pracovněprávního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance.
	<ul style="list-style-type: none"> • Veřejné zdravotní pojištění, vybrané problémy, práva a povinnosti pojištěnce.
	<ul style="list-style-type: none"> • Problematika závazkových vztahů ve zdravotnictví a veřejné zakázky.
	<ul style="list-style-type: none"> • Evropské právo, vybrané problémy, přeshraniční zdravotní péče.

Modul III.

Zdravotní politika	<ul style="list-style-type: none"> • Pojem, cíle, strategie a nástroje zdravotní politiky.
	<ul style="list-style-type: none"> • Vývoj evropské a české zdravotní politiky.
	<ul style="list-style-type: none"> • Současné problémy české zdravotní politiky.
	<ul style="list-style-type: none"> • Evropské strategie Světové zdravotnické organizace pro 21. století a jejich promítnutí do zdravotní politiky České republiky, Zdraví 2020.
	<ul style="list-style-type: none"> • Evropské zdravotnické systémy.
	<ul style="list-style-type: none"> • Regionální zdravotní politika.
	<ul style="list-style-type: none"> • Organizace zdravotních služeb s ohledem na chronická onemocnění.
	<ul style="list-style-type: none"> • Léková politika a problematika prostředků zdravotnické techniky.

Modul IV.

Vzdělávání a výzkum ve zdravotnictví	<ul style="list-style-type: none"> • Vzdelávání pracovníků ve zdravotnictví.
	<ul style="list-style-type: none"> • Specifické aspekty postgraduálního vzdělávání v oblasti veřejného zdravotnictví.
	<ul style="list-style-type: none"> • Věda a výzkum ve zdravotnictví České republiky v kontextu s mezinárodními výzkumnými programy.
	<ul style="list-style-type: none"> • Organizace výzkumu v resortu zdravotnictví – IGA MZ ČR, Agentura pro zdravotnický výzkum České republiky (AZV ČR).
	<ul style="list-style-type: none"> • Specifické aspekty výzkumu v oblasti veřejného zdravotnictví Evidence Based Medicine a Evidence Based Public Health.
	<ul style="list-style-type: none"> • Informační zdroje na internetu, praktická práce s databázemi.
	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentace projektů závěrečné práce.
	<ul style="list-style-type: none"> • Sociologie ve zdravotnictví a sociologické metody ve zdravotnictví.

Modul V.

Ekonomické teorie a zdravotnictví	• Vývoj evropského ekonomického myšlení 21. století.
	• Makro a mikroekonomické přístupy.
	• Neoliberální a neokeynesiánské přístupy.
	• Institucionální ekonomie.
	• Teorie racionálních očekávání.
	• Teorie her a ekonomie.
	• Veřejná ekonomie.
	• Veřejný a soukromý sektor v ekonomických vztazích ve zdravotnictví.
	• Zajištění dlouhodobě udržitelného financování zdravotnictví i v období stárnutí obyvatelstva, integrace zdravotní a sociální péče.
	• Integrace poskytování zdravotních služeb, přesun péče mimo nemocnice, moderní úhradové mechanismy.
	• Ekonomické hodnocení zdravotnických programů.

Modul VI.

Zdravotnický management	• Zásady řízení a jejich aplikace v řízení organizace zdravotnického systému a poskytovatelů zdravotních služeb.
	• Strategické řízení ve zdravotnictví.
	• Řízení pomocí klíčových ukazatelů efektivity zdravotní péče.
	• Personální management, teorie a praktický nácvik asertivních dovedností.
	• Styly řízení, řešení konfliktů, týmová spolupráce.
	• Management kvality zdravotní péče, problematika standardizace, certifikace a akreditace.
	• Principy HTA (Health Technology Assessmentu).
	• Zdravotnický systém a jeho instituce.

Modul VII.

Hygiena epidemiologie	• Povaha faktorů zevního prostředí a jejich vliv na zdraví.
	• Hodnocení rizika v životním prostředí.
	• Hodnocení zdravotních rizik, Evidence Based Public Health.
	• Organizace a úkoly hygienické služby v systému péče o zdraví.
	• Ochrana zdraví při práci, nemoci z povolání.
	• Epidemiologie – legislativa, situace, metodologie.
	• Očkovací programy a jejich efekt.
	• Ochrana a podpora zdraví, Zdraví 2020, prevence chronických neinfekčních chorob hromadného výskytu.

	<ul style="list-style-type: none"> • Výživa a fyzická aktivita jako hlavní faktory podpory zdraví v jednotlivých životních etapách.
	<ul style="list-style-type: none"> • Enviromentální zdraví – péče o zdravé životní prostředí.

Modul VIII.

Zdravotnická statistika a informatika	<ul style="list-style-type: none"> • Role a uplatnění statistiky a informatiky ve veřejném zdravotnictví.
	<ul style="list-style-type: none"> • Základní statistické metody a jejich použití.
	<ul style="list-style-type: none"> • Národní zdravotnický informační systém, nemocniční informační systémy.
	<ul style="list-style-type: none"> • Demografie a trendy populačního chování.
	<ul style="list-style-type: none"> • Praktické využití informačního systému ve vybraných segmentech zdravotní péče a příklady databází pro uživatele.
	<ul style="list-style-type: none"> • Problematika ochrany dat.
	<ul style="list-style-type: none"> • Koncepce dalšího vývoje informační soustavy ve zdravotnictví.
	<ul style="list-style-type: none"> • Nakládání se zdravotnickou dokumentací.

Modul IX.

Prevence a podpora zdraví, komunitní péče	<ul style="list-style-type: none"> • Principy komunitního přístupu v péči o zdraví.
	<ul style="list-style-type: none"> • Národní programy péče o zdraví, mezinárodní programy EUPHA.
	<ul style="list-style-type: none"> • WHO projekty podpory zdraví orientované na komunitu (Zdravé město, Školy podporující zdraví, Bezpečné komunity, Nemocnice podporující zdraví) a jejich hodnocení a implementace v České republice.
	<ul style="list-style-type: none"> • Prevence v oblasti významných skupin onemocnění (kardiovaskulární choroby, onkologická onemocnění, úrazy).
	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravotní a sociální dlouhodobá péče.
	<ul style="list-style-type: none"> • Sociomedicínské aspekty péče o zdraví seniorů a dětí, sociální zabezpečení a posudková činnost sociálního zabezpečení. Systém péče o ohrožené děti, funkce Orgánů sociálně právní ochrany dětí. Sociální gerontologie.
	<ul style="list-style-type: none"> • Návaznost zdravotní a sociální péče.

Modul X.

Ekonomické koncepte zdravotnictví v České republice	<ul style="list-style-type: none"> • Vývoj ekonomické struktury zdravotnictví – instituce a vztahy.
	<ul style="list-style-type: none"> • Veřejné zdravotnictví – klady a zápory, vývoj.
	<ul style="list-style-type: none"> • Veřejné zdravotní pojištění. Sociální pojištění.
	<ul style="list-style-type: none"> • Koncepce ekonomických regulací ve zdravotnictví z pohledu zdravotní politiky, lékové politiky a problematiky zdravotnických prostředků, zejména přístrojů.
	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomika poskytovatelů zdravotních služeb, kteří mají oprávnění

	poskytovat zdravotní služby.
	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomická strategie rozvoje zdravotnického zařízení, v němž je poskytovatel zdravotních služeb oprávněn poskytovat zdravotní služby.
	<ul style="list-style-type: none"> • Klasifikační systémy ve zdravotnictví (např. DRG: Diagnoses Related Groups, MKN: Mezinárodní klasifikace nemocí).

Modul XI.

Problematika komunikace v medicíně a zdravotnictví	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikační technologie, kyberprostor, internet, intranet, „PR on line“.
	<ul style="list-style-type: none"> • Externí a interní komunikace, techniky Public Relation, analýza mediální scény, tiskový mluvčí, tisková zpráva, tisková konference.
	<ul style="list-style-type: none"> • Mediální trénink, moderování, facilitace, nácvik technik.
	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků s pacientem.
	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace pracovníků ochrany a podpory zdraví k různým cílovým skupinám populace.
	<ul style="list-style-type: none"> • Lobbying, fundraising.
	<ul style="list-style-type: none"> • Právní problematika komunikace.

Modul XII.

Aktuální problémy českého zdravotnictví	<ul style="list-style-type: none"> • Flexibilně inovovaný program, zaměřený na významné události ve sféře veřejného zdravotnictví a zdravotní politiky v průběhu dosavadního nástavbového vzdělávání.
	<ul style="list-style-type: none"> • Aktuální priority českého zdravotnictví.
	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt, seznámení s přípravou závěrečné práce.

Modul XIII. A a Modul XIII. B

Oba moduly jsou svým obsahem diferencovaně zaměřené na dva tematické okruhy volitelné podle pracovního zařazení a zájmu posluchačů.

Směr manažerský	<ul style="list-style-type: none"> • Vybrané otázky financování zdravotnictví, veřejného zdravotního pojištění, ekonomiky zdravotnictví, organizace a řízení zařízení poskytovatelů zdravotních služeb. Marketing a management.
------------------------	--

nebo

Směr prevence, podpory zdraví a komunitní péče	<ul style="list-style-type: none"> • Péče o specifické populační skupiny v kontextu socioekonomických determinant a ekvity, věkové charakteristiky. Možnosti a způsoby prevence a podpory zdraví v různých podmínkách, vymezené sociálními a věkovými charakteristikami.
---	---

Témata pro oba směry navazují na otázky probírané v předchozích modulech a prohlubují je zejména prostřednictvím diskusních panelů a řešením modelových situací a konkrétních projektů. Programy těchto modulů jsou pro každý cyklus nástavbového vzdělávání upravovány podle aktuálních podmínek a potřeb.

Modul XIV.

Veřejná obhajoba závěrečné práce

- Obhajoba před plénem ostatních frekventantů a konzultantů.

3.2 Kreditní systém

Je volen tak, aby odpovídal požadavkům Evropské asociaci škol veřejného zdravotnictví (ASPHER). Kredity jsou udělovány podle stanovených pravidel, jak za účast v základních modulech, tak za atestační práci, popřípadě též za praktické stáže a za účast na volitelných kurzech.

3.2.1 Základní moduly

1 základní modul = 5 kreditů (1 den = 1 kredit, včetně dnů určených pro individuální konzultace a studium).

Minimum: 3 kredity na každý základní modul znamená absolvování minimálně tří výukových dnů.

Jeden až tři testy jsou součástí každého modulu z probrané látky, jejich úspěšné absolvování je podmínkou potvrzení kreditů za účast na povinných modulech. Maximální počet je 70 kreditů.

3.2.2 Volitelné kurzy

1 den kurzu = 2 kredity

3.2.3 Praxe – nepovinný kurz

1 den kurzu = 1 kredit

Každé akreditované zařízení vzdělávacího programu nástavbového oboru veřejné zdravotnictví si zvolí vhodný a struktuře vzdělávacího programu odpovídající kreditní systém. Kredity budou udělovány podle stanovených pravidel jak za účast v základních modulech, tak za závěrečnou práci, za praktické stáže a za účast na volitelných kurzech.

4 Všeobecné požadavky

Absolvent nástavbového oboru:

- má znalost právních předpisů majících vztah k poskytování zdravotních služeb,
- má znalost zdravotnické etiky a komunikačních dovedností,

- má základy počítačové techniky jako prostředku pro ukládání a vyhledávání dat, odborných informací a komunikace.

5 Hodnocení vzdělávání v nastavbovém oboru

Vzdělávání probíhá pod vedením přiděleného školitele na akreditovaném zařízení.

- a) Průběžné hodnocení školitelem
  - probíhá během diskusí, seminářů, kurzů a panelů, které jsou součástí jednotlivých modulů, při průběžné prezentaci postupu na zvoleném tématu závěrečné práce (cíl, metodický postup, pracovní hypotéza).
- b) Předpoklad přístupu k závěrečné zkoušce
  - potvrzení o absolvování povinných modulů I. – XIV., event. i volitelných a získání stanoveného počtu kreditů,
  - absolvování povinné praxe,
  - předložení a veřejná obhajoba závěrečné práce. Závěrečná práce a průběh studia odpovídá evropskému standardu Master of Public Health (MPH). Témata jsou volena s ohledem na aktuální potřeby a pracovní zařazení účastníka. Je určen konzultant, závěrečná práce se odevzdává nejpozději 2 měsíce před termínem závěrečné zkoušky,
  - potvrzení o absolvování kurzů, vědeckých a vzdělávacích akcí (viz tab. Část III.).
- c) Vlastní závěrečná zkouška
  - *praktická část* – veřejná obhajoba závěrečné práce,
  - *teoretická část* – 3 odborné otázky, z toho jedna vychází z tématu závěrečné práce.

6 Charakteristika činností, pro které absolvent vzdělávání v nastavbovém oboru získal zvláštní odbornou způsobilost

Absolvováním nastavbového oboru zdravotničtí pracovníci získávají zvláštní odbornou způsobilost pro vymezené činnosti, které prohlubují získanou specializovanou způsobilost.

Absolvováním nastavbového oboru veřejné zdravotnictví zdravotničtí pracovníci získávají zvláštní odbornou způsobilost k výkonu manažerských a řídicích funkcí u poskytovatelů zdravotních služeb, ve státní a veřejné správě.

7 Charakteristika akreditovaného zařízení (AZ)

Poskytovatel zdravotních služeb nebo vzdělávací instituce, které se zabývají zdravotnictvím nebo zařízení ochrany a podpory veřejného zdraví, které získá oprávnění k uskutečňování teoretické části vzdělávacího programu, musí být akreditováno (ustanovení § 13 zákona č. 95/2004 Sb.). Akreditované zařízení zajišťující výuku školenců musí zajistit

školení absolvovali vzdělávacího programu. Minimální kritéria akreditovaného zařízení jsou dána splněním odborných, provozních, technických a personálních předpokladů.

Nedílnou součástí žádosti o udělení / prodloužení akreditace je plán přípravy školení.

7.1 Akreditované zařízení

<p>Personální požadavky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Školitel má nejvyšší vzdělání (specializace II. stupně nebo specializovaná způsobilost nebo nástavbová specializace nebo zvláštní odborná způsobilost v oboru veřejné zdravotnictví), nejméně 10 let praxe v oblasti vzdělávání ve veřejném zdravotnictví a s min. úvazkem 0,5 (pokud je školitel zaměstnancem akreditovaného zařízení). • Další školitelé mají ukončené vysokoškolské lékařské nebo nelékařské vzdělání s nejméně 3 lety praxe v oblasti organizace a řízení zdravotnictví a s pedagogickou praxí v délce trvání minimálně 3 roky. Školitelé s právnickým vzděláním musí mít profesní zkušenosti v oblasti zdravotnického práva v délce minimálně 5 let a praktickou zkušenost v oblasti vzdělávání zdravotnických pracovníků v posledních 10 let a adekvátní publikační činnost. • Školitel dokládá svou způsobilost při žádosti o akreditaci AZ profesním životopisem. • Spolu se žádostí o udělení/prodloužení akreditace je nutno předložit plán plnění povinností stanovených vzdělávacím programem. Pokud AZ zajišťuje více než jednu část, vždy výukový plán předkládá.
<p>Materiální a technické vybavení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Učebny pro teoretickou výuku s příslušným vybavením (audiovizuální technika a další pedagogické pomůcky); poskytnutí studijních textů, event. jiné. • AZ úzce spolupracuje v oblasti vzdělávání v oboru veřejné zdravotnictví se zahraničními školami veřejného zdravotnictví. • Vzdělávání v oblasti veřejného zdravotnictví odpovídá evropským standardům.

7.2 Vysvětlivky – požadavky na akreditované zařízení

- 1) Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem nástavbového oboru veřejné zdravotnictví, a to v části „akreditované zařízení“.
- 2) ...v jakémkoli vzdělávacím programu.

8 Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální a technické vybavení pro jejich realizaci

8.1 Charakteristika vzdělávacích aktivit

8.1.1 Program kurzu Lékařská první pomoc

Předmět	Minimální počet hodin
Náhlá zástava krevního oběhu, incidence, diagnóza, základní a rozšířená neodkladná resuscitace včetně defibrilace (Basic Life Support a Advanced Cardiac Life Support).	2
Bezvědomí nejasného původu, křeče, synkopa; náhlé cévní mozkové příhody, diagnostické postupy, terapeutické okno, trombolýza systémová, intraarteriální.	2
Dušnost, hlavní příčiny: respirační etiologie – astma bronchiale, status astmaticus, inhalační trauma atd., kardiovaskulární etiologie – kardiální selhávání, astma cardiale, edém plic, embolie plicnice, zvláštní stavy: tonutí a utonutí, strangulace atd., diagnóza, dif. dg., terapeutické postupy, principy umělé plicní ventilace.	2
Bolesti na hrudi, akutní koronární syndrom, principy a indikace trombolýzy, PTCA (Percutaneous Transluminal Coronary Angioplasty), závažné dysrytmie a terapeutické přístupy.	2
Traumatologie – těžké úrazy, úraz hlavy, páteře, hrudníku, dutiny břišní, končetin, polytrauma, poranění el. proudem, termická poranění, hlavní zásady ATLS (Advanced Trauma Life Support).	2
Šok, diagnóza, klasifikace, příčiny, terapeutické přístupy.	1
Hromadný výskyt raněných, hlavní zásady BATLS (Battlefield Advanced Trauma Life Support).	1
Integrovaný záchranný systém a krizová logistika.	1
Zvláštnosti urgentních stavů u dětí.	2
Extramurální porod, péče o novorozence a matku, gynekologické akutní stavy.	1
Praktická výuka.	4
Ověření znalostí testem.	
Celkem	20

Personální a technické zabezpečení kurzu Lékařská první pomoc**Personální zabezpečení**

- Lékaři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru urgentní medicína a praxí nejméně 5 let v oboru, případně se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.
- Garant kurzu má nejvyšší vzdělání v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.
- Účastníci kurzu obdrží současně s pozvánkou do kurzu na CD učební texty Lékařská první pomoc k seznámení s tématy, což umožní ve stanovené době probrat tak rozsáhlou a náročnou problematiku.

Technické zabezpečení

- Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.
- Učebna pro praktickou výuku s vybavením: manekýn (dospělý, dětský a novorozenec) umožňující praktický nácvik základní i rozšířené neodkladné resuscitace se simultánním záznamem sledovaných vitálních funkcí (zejména respiračních a oběhových) k objektivizaci účinnosti prováděné resuscitace a možností uložení sledovaných dat do PC a závěrečné vyhodnocení.
Model musí umožnit nácvik:
  - zajištění průchodnosti dýchacích cest pomocí vzduchovodů, Combi-tubusu, laryngeálního tubusu, laryngeální masky (včetně intubační) a různými technikami tracheální intubace,
  - umělé plicní ventilace z plic do plic ústy, přes masku, ručním dýchacím přístrojem/transportním ventilátorem,
  - nácvik intubace dětí/novorozenců a umělou plicní ventilaci,
  - zajištění průchodnosti dýchacích cest koniopunkcí, minitracheotomií (krikotomií),
  - punkci pneumotoraxu,
  - zajištění vstupu do krevního řečiště - punkci a kanylaci periferní žíly, centrální žíly (subclavia, jugularis int.), v. femoralis a různé techniky intraoseálního přístupu,
  - diagnostiky simulovaných poruch rytmu na kardioskopu a volbu farmako- a elektroimpulzoterapie.
- Počítačová učebna pro závěrečné testování znalostí. Pro objektivní hodnocení je nezbytné pracovat alespoň s ověřeným kvazistandardizovaným testem.

8.1.2 Program kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace

Předmět	Minimální počet hodin
Legislativa.	8
Základní právní předpisy ve zdravotnictví a jejich hierarchie.	
Organizace a řízení zdravotnictví.	
Rozhodování pacienta (informovaný souhlas, odmítnutí péče).	
Poskytování zdravotní péče bez souhlasu, omezovací prostředky.	
Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků.	
Vedení a nakládání se zdravotnickou dokumentací.	
Náležitá odborná úroveň (lege artis).	
Stížnosti ve zdravotnictví.	
Právní odpovědnost zdravotnického pracovníka a poskytovatele zdravotních služeb.	
Poskytování zdravotní péče v Evropské unii a přeshraniční zdravotní péče.	
Systém veřejného zdravotního pojištění.	2
Zdravotní služby hrazené z veřejného zdravotního pojištění.	
Plátcí veřejného zdravotního pojištění, práva a povinnosti pojištěnců.	
Systém úhrad zdravotní péče.	
Systém sociálního zabezpečení a lékařská posudková služba.	2
Nemocenské pojištění.	
Důchodové pojištění.	
Sociální pomoc a sociální služby.	
Lékařská etika.	2
Etické kodexy, etické chování zdravotnických pracovníků.	
Základní principy a etické zásady.	
Etické problémy současné medicíny.	
Komunikace ve zdravotnictví.	2
Základní principy a specifika.	
Komunikace mezi zdravotnickými pracovníky, pacientem a osobami jemu blízkými.	
Krizová komunikace.	
Celkem	16

Personální a technické zabezpečení kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Minimálně 2 lektori se znalostí zdravotnického práva a veřejného zdravotnictví, s právnickým vzděláním a profesní zkušeností v oblasti zdravotnického práva v délce alespoň 5 let. Lektori zdravotnického práva dokládají přehled publikační činnosti za posledních 5 let a pedagogickou činnost. • Součástí lektorského týmu musí být lektori s ukončeným vysokoškolským vzděláním příslušného zaměření a nejméně 5letou odbornou praxí v oblasti přednášeného tématu (etika, komunikace a sociální zabezpečení).
Technické zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením; poskytnutí studijních textů Základy zdravotnické legislativy, event. jiné.

8.1.3 Program kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí

Předmět	Minimální počet hodin
Škodlivé užívání NL a závislostí na NL v ČR.	1
Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastností.	1
Zdravotní aspekty škodlivého užívání NL a závislostí na NL.	1
Problematika škodlivého užívání NL a závislostí na NL ve specifických podmínkách jednotlivých medicínských oborů, možnosti prevence.	2
Přehled specifických léčebných modalit pro osoby škodlivě užívající NL a závislé.	1
Právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostmi na NL.	1
Závěr kurzu, diskuse.	1
Celkem	8

Personální a technické zabezpečení kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektori se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru návykové nemoci a praxí nejméně 5 let v oboru, případně se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.
Technické zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

9 Doporučená literatura

Doporučená literatura

BARTÁK, M.: <i>Ekonomika zdraví: sociální, ekonomické a právní aspekty péče o zdraví</i> . 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, Česká republika, 2010, 223 s. ISBN 978-807-3575-038.
BENCKO, V. a kol.: <i>Hygiena a epidemiologie: učební texty k seminářům a praktickým cvičením pro studijní obor Zubní lékařství</i> . 1. vydání. Praha: Karolinum, 2006, 178 s. ISBN: 80-246-1129-5 (brož.).
BROWNSON, R.C., BAKER, E.A., LEET, T.L., GILLESPIE, K.N., TRUE, W.R.: <i>Evidence-Based Public Health</i> . Published to Oxford Scholarship online: January 2011, 312 s. ISBN-13: 9780195397895.
CLIFF, A., SMALLMAN-RAYNOR, M.: <i>Oxford Textbook of Infectious Disease Control A Geographical Analysis from Medieval Quarantine to Global Eradication</i> . Oxford Textbooks In Public Health, 2013, 208 s. ISBN: 978-19-959661-4.
DRBAL, C.: <i>Česká zdravotní politika a její východiska: sociální, ekonomické a právní aspekty péče o zdraví</i> . 1. Vydání. Praha: Galén, 2005, 96 s. ISBN 80-726-2340-0.
FINK, A.: <i>Evidence-Based Public Health Practice</i> . University of California at Los Angeles: 2013, 328 s. ISBN: 9781412997447.
HAMLIN, Ch.: <i>1.2 The History and Development of Public Health in Developed Countries</i> . Oxford Textbook of Public Health. Oxford University Press, 2009. DOI: 10.1093/med/9780199218707.003.0002. Dostupné z: http://oxfordmedicine.com/view/10.1093/med/9780199218707.001.0001/med-9780199218707-chapter-0102 .
HOLČÍK, J.: <i>Zdraví 21. Výklad základních pojmů. Úvod do evropské zdravotní strategie. Zdraví pro všechny ve 21. století</i> . 1. Vydání. Praha: MZ ČR, 2004. 160 s. ISBN 80-85047-33-0.
HOLČÍK, J.: <i>Systém péče o zdraví a zdravotní gramotnost: k teoretickým základům cesty ke zdraví</i> . 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2010, 293 s. ISBN 978-807-3921-293.
HOLČÍK, J.: <i>Zdravotní gramotnost a její role v péči o zdraví</i> . 1. vydání. Brno: MSD, spol. s r.o., 2009. 153 s. Škola a zdraví pro 21. století. ISBN 978-80-7392-089-0.
JANEČKOVÁ, H., HNILICOVÁ, H.: <i>Úvod do veřejného zdravotnictví</i> . 1. vydání. Praha: Portál, 2009, 294 s. ISBN 978-807-3675-929.
KEBZA, V., HNILICOVÁ, H.: <i>Psychosociální determinanty zdraví</i> . 1. vydání. Praha: Academia, 2005, 263 s. ISBN 80-200-1307-5.
KŘÍŽOVÁ, E.: <i>Zdravotnické systémy v mezinárodním srovnání</i> . Praha: [Eva Křížová], 1998. ISBN 978-802-3809-374.
MACH, J.: <i>Lékař a právo: praktická příručka pro lékaře a zdravotníky</i> . 1. vydání. Praha: [Eva Křížová], 1998, 320 s. ISBN 978-802-4736-839.
MALINA, A.: <i>Úvod do veřejného zdravotnictví pro nelékaře: praktická příručka pro lékaře a zdravotníky</i> . 1. vydání. Praha: Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, 2013, 65 s. ISBN 978-80-87023-29-7.
NĚMEC, J.: <i>Principy zdravotního pojištění</i> . 1. vydání. Praha: Grada, 2008, 240 s. ISBN 978-80-247-2628-1.
PORTER, D.: <i>Health, Civilization, and the State: A history of public health from ancient to modern times</i> . London: Routledge, 1999, 376 s. ISBN: 0-415-20039-9.
ROTHMAN, K. J.: <i>Epidemiology: An Introduction</i> . Oxford University Press, 2012.
ROSEN, G.: <i>A History of Public Health Paperback</i> . Edition: Expanded. ISBN-13: 978-0801846458. ISBN-10: 0801846455.
STOLÍNOVÁ, J., MACH, J.: <i>Právní odpovědnost v medicíně</i> . 2., dop. a přepracované vydání.

Praha: Galén, 2010, 313 s. ISBN 978-807-2626-861.

TĚŠINOVÁ, J., ŽDÁREK, R., POLICAR, R.: *Medicínské právo*. 1. vydání. Praha: Galén, 2010, 414 s. ISBN 978-807-4000-508.

VEPŘEK J., Vepřek, P., ŽDÁREK, R., POLICAR, R.: *Zpráva o léčení českého zdravotnictví, aneb, Zdravotnická reforma včera, dnes a zítra*. 1. vydání. Praha: Grada, 2002, 414 s. ISBN 978-802-4703-473.

VURM, V., ŽDÁREK, R., POLICAR, R.: *Vybrané kapitoly z veřejného a sociálního zdravotnictví*. 1. vydání. Praha: Triton, 2007, 125 s. ISBN 978-807-2549-979.

Zdraví 2020 – Osnova evropské zdravotní politiky pro 21. století (přeloženo z anglického originálu Health 2020: a European policy Framework and strategy for the 21st century, vydaného Regionální úřadovnou WHO pro Evropu 2013). TIGIS: MZ ČR, 2014, 182 s. ISBN: 978-80-85047-48-6.

Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí. Geoprint: MZ ČR, 2014, 1. Vydání. ISBN: 978-80-85047-47-9.

Zdravotnická ročenka ČR 2012, ÚZIS, 2013.